Genelge 2016/17 - Menşe Belgelerinin Kullanım Alanları Hk

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü Sayı: 38850468-010.06.02 Konu: Menşe Belgelerinin Kullanım Alanları 17.11.2016 / 19769850 GENELGE (2016/17) Bakanlığımıza intikal eden olaylardan ve muhtelif denetim rapor

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 38850468-010.06.02 **Konu**: Menşe Belgelerinin Kullanım Alanları

17.11.2016 / 19769850 GENELGE (2016/17)

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan ve muhtelif denetim raporlarının incelenmesinden, sınır ticareti kapsamında yapılan bazı ithalat işlemlerinde menşe şahadetnamesi yerine Form A Menşe Belgesi gibi eşyanın tercihli menşeinin tevsikinde kullanılan menşe ispat belgesinin kabul edildiği;

Ayrıca, eşyanın tercihli menşei ile tercihli olmayan menşeini tevsik için kullanılan menşe ispat belgelerinin kullanım amaçlarının birbirine karıştırıldığı ve kimi durumlarda birbirlerinin yerine kullanıldığı anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, eşyanın tercihli menşeine ilişkin kurallar, Gümrük Kanununun 22 nci maddesi çerçevesinde Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulamasını gerektiren anlaşmalar ile Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülke, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarında kullanılmaktadır.

Bu çerçevede, Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulamasını gerektiren anlaşmalar kapsamı eşyanın tercihli menşeinin tevsiki amacıyla, EUR.1 Dolaşım Belgesi, EUR.MED Dolaşım Belgesi, Fatura Beyanı, EUR.MED Fatura Beyanı, Güney Kore ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasında Menşe Beyanı, İran ile imzalanan Tercihli Ticaret Anlaşmasında Menşe İspat Belgesi, Malezya ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasında Menşe Belgesi ve D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette D-8 Menşe İspat Belgesi;

Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülke, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarında ise Form A Menşe Belgesi kullanılmaktadır.

Form A Menşe Belgesi, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında eşyanın tercihli menşeinin tevsiki amacıyla ithalatta ibraz edilen bir belge olup, buna ilişkin düzenlemelere 31/12/2014 tarihli ve 29222 sayılı 4 üncü Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin 2014/7064 sayılı Kararda yer verilmiştir.

Eşyanın tercihli olmayan menşeine ilişkin hükümler ise Gümrük Kanununun 17 ilâ 21 inci maddelerinde düzenlenmiş olup; tercihli tarife uygulamaları ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemleri dışında Bakanlar Kurulu Kararı ile oluşturulan önlemlerin uygulanması ile menşe şahadetnamelerinin hazırlanması ve verilmesi amacıyla yürütülmektedir.

Bu çerçevede, eşyanın tercihli menşeine ilişkin düzenlemeler ve bu kapsamda (tercihli tarife uygulamaları) aranan ve yukarıda da yer verilen menşe ispat belgeleri (EUR.1, EUR.MED, Fatura Beyanı, EUR.MED Fatura Beyanı, Form A, v.b.) ile tercihli olmayan menşe hükümleri ve bu kapsamda (Sınır ticareti ve ticaret politikası önlemleri) aranan Menşe Şahadetnamesinin uygulama alanlarının birbirine karıştırılmaması önem arz etmektedir.

Menşe Şahadetnamesi yerine eşyanın tercihli menşeini gösteren bir menşe ispat belgesinin kabulü ancak, bir tercihli ticaret kapsamında tercihli tarifeden yararlanmak amacıyla getirilen bir eşyanın aynı zamanda ticaret politikası önlemine tabi olması durumunda mümkün olup, buna ilişkin hükümlere Gümrük Yönetmeliğinin 205 inci maddesinde yer verilmiştir.

Bununla birlikte, GTS kapsamı ithalatta tercihli tarifeden yararlanılması, İthalat Rejim Kararı çerçevesinde I sayılı liste ürünleri için söz konusu olmamaktadır. Örneğin, sınır ticareti kapsamında da ithal edilen kivi, karpuz v.b. eşya için, İthalat Rejim Kararı çerçevesinde GTS kapsamında tercihli tarife uygulanmamaktadır.

Ayrıca, GTS kapsamı sektörler İthalat Rejimi Kararının ek-4'ünde yer almakta ve GTS'den sağlanan tercihli tarifeler, İthalat Rejimi Kararı ek-3A'da yer alan listede belirtilen ilgili ülkeler itibariyle hariç tutulan sektörler için uygulanmamaktadır. GTS'de söz konusu olan "hariç sektör" uygulaması çerçevesinde, ilgili ülke GTS ülkeleri arasında yer alsa dahi ithal edilmek istenen eşya sektör itibariyle hariç tutulmuş ise GTS kapsamında Form A Menşe Belgesi kullanılmak

suretiyle tercihli tarifeden yararlanılması mümkün olmayacaktır.

Başka bir deyişle, ticaret politikası önlemine tabi veya sınır ticareti kapsamında ithal edilmek istenen bir eşya, İthalat Rejim Kararı eki I sayılı listede yer alıyor veya sektör itibarıyla hariç tutuluyor ise söz konusu eşya için, ilgili ülke GTS ülkesi olsa dahi Gümrük Yönetmeliğinin 205 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanmayacak; yani menşe şahadetnamesi ibrazı mutlaka aranacaktır.

Diğer taraftan, 18/3/2016 tarihli ve 29657 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 2016/8478 sayılı Kararın 9'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında "İthalat işlemlerinde, eşyanın ilgili sınır ülkesinde üretildiğine veya imal edildiğine dair ithalatın yapılacağı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenen menşe şahadetnamesinin ilgili gümrüklerce aranacağı..." hususu düzenlenmiştir.

Yine aynı Kararın 19 uncu maddesinde ise "Bu Kararda yer almayan hususlarda; gümrük mevzuatı, ithalat ve ihracat rejimi ile diğer ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanacağı..." hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Kararda menşe şahadetnamesinin tanımı ve şekline ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından, sınır ticareti kapsamı ithalat işlemlerinde, Gümrük Kanunu ve Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde eşyanın tercihli olmayan menşeini göstermek amacıyla düzenlenen menşe şahadetnamesinin kullanılması gerektiği açıktır.

Bu itibarla, sınır ticareti kapsamı ithalat işlemlerinde, Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 2016/8478 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde, menşe ispat belgesi olarak, sadece ithalatın yapılacağı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenen Menşe Şahadetnamesinin kabul edilmesi;

Ayrıca, Gümrük Yönetmeliğinin 205 inci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, EUR.1/EUR.MED Dolaşım Belgeleri veya Form A Menşe Belgesi gibi eşyanın tercihli menşeinin tespiti amacıyla kullanılan menşe ispat belgelerinin, eşyanın tercihli olmayan menşeini gösteren Menşe Şahadetnamesi yerine kabul edilmemesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve Genelge tarihi itibarıyla yukarıda belirtilen hususların göz önünde bulundurulmasını rica ederim.

Cenap AŞCI Bakan a. Müsteşar

Dağıtım: Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine **Ticaret Bakanlığı için Tıklayın.**

Mevzuat için Tıklayınız.